

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.20.2025

Łódź, 2 grudnia 2025 r.

Pan

Piotr Rydzewski

p.o. Dyrektor

Centrum Administracyjnego

Pieczy Zastępczej w Łodzi

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 122 w związku z art. 186 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ w dniach od 25 sierpnia 2025 r. do 3 listopada 2025 r. przeprowadzono kontrolę² placówki opiekuńczo-wychowawczej pn. Dom Dziecka Schronienie-Zbocze w Łodzi przy ul. Zbocze 2a³ w zakresie wyjaśnienia nieprawidłowości zawartych w piśmie⁴ pracownika Placówki (...), zgłoszonych do Rzecznika Praw Dziecka. Kontrolę w trybie uproszczonym, obejmującą okres od 1 stycznia 2025 r. do 25 sierpnia 2025 r., na podstawie upoważnień⁵ wydanych przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego, przeprowadzili pracownicy Oddziału do Spraw Rodziny Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi:

- a. Milena Herman – inspektor wojewódzki (inspektor kierujący zespołem inspektorów),
- b. Dominika Makosz – specjalista (członek zespołu inspektorów).

Zakres kontroli obejmował badanie zgłoszonych nieprawidłowości w Placówce dot.: przechowywania leków, podawania leków, wprowadzenia procedury przygotowywania leków, badania alkomatem stanu trzeźwości osób odwiedzających dzieci, organizacji wizyt

¹ (Dz.U. z 2025r. poz. 49 ze zm.), dalej: ustawa.

² Akta kontroli w formie elektronicznej w systemie EZD.

³ Dalej: Placówka lub kontrolowana jednostka.

⁴ pismo z 4 sierpnia 2025 r., data wpływu do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi: 18 sierpnia 2025 r.

⁵ z 25.08.2025 r. nr 114, 115 oraz z 21.10.2025 r. nr 136, 137.

medycznych, kopiowania/skanowania dokumentacji medycznej, organizacji pracy wychowawczej.

W okresie objętym kontrolą Dyrektorem Placówki była Pani Izabella Kołecka, a od 19 maja 2025 r. na czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy zastępował ją Pan Bartłomiej Kowalik⁶. W związku ze zmianą sytuacji organizacyjno-prawnej kontrolowanej jednostki dokonanej przez Radę Miejską w Łodzi, z dniem 1 listopada 2025 r. dyrektorem Placówki został Pan Piotr Rydzewski – dyrektor Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej w Łodzi⁷. Czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie Placówki w obecności starszego wychowawcy koordynatora (...) oraz Dyrektora Placówki. Pisemnych wyjaśnień w zakresie kontroli udzielał Dyrektor Placówki. W toku kontroli badano dokumenty dot. jej zakresu oraz przyjęto wyjaśnienia dot. tematyki objętej kontrolą. Na ich podstawie ustalono, co następuje.

Placówka jest jednostką organizacyjną Miasta Łodzi działającą w formie jednostki budżetowej. W okresie objętym kontrolą działała na podstawie statutu⁸ oraz regulaminu organizacyjnego⁹. Zezwolenie na jej prowadzenie, Miasto Łódź otrzymało na czas nieokreślony na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 19 października 2010 r. znak: PS.II.90190/17-70/10 zmienionej decyzją z 8 marca 2022 r. znak: ZRPS-I.9423.12.2020. Od 1 stycznia 2021 r. na mocy Uchwały Nr XXXII/1061/20 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 listopada 2020 r.¹⁰ obsługę organizacyjną, administracyjną, rachunkową, finansową i kadrowo-płacową zapewniał Dom Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi przy ul. Drużynowej 3/5 (tzw. jednostka obsługująca). Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Placówka posiadała typ interwencyjny i była przeznaczona dla 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Placówką kierował Dyrektor Domu Dziecka dla Małych Dzieci w Łodzi przy pomocy wyznaczonego wychowawcy. Od 1 stycznia 2025 r. do 25 sierpnia 2025 r. stanowisko starszego wychowawcy koordynatora zajmowali kolejno: (...).

⁶ Dalej: Dyrektor Placówki.

⁷ Dalej: CAPZ w Łodzi

⁸ Uchwała Nr XXXII/1067/20 Rady Miasta Łodzi z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Dom Dziecka Schronienie-Zbocze w Łodzi i nadania statutu.

⁹ Zarządzenie Nr 2251/2022 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 października 2022 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Domowi Dziecka Schronienie-Zbocze w Łodzi.

¹⁰ Uchwała z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi niektórym domom dziecka prowadzonym przez Miasto Łódź.

Na mocy stosownych¹¹ uchwał Rady Miejskiej w Łodzi podjętych w dniu 24 września 2025 r. opublikowanych¹² w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze tj.: Dom Dziecka „Drużynowa” w Łodzi, Dom Dziecka „Schronienie-Lniana” w Łodzi oraz kontrolowana Placówka Dom Dziecka „Schronienie-Zbocze” w Łodzi, z dniem 1 listopada 2025 r. stały się jednostkami obsługiwanymi przez CAPZ w Łodzi. Pracownicy ww. placówek stali się pracownikami Centrum w trybie art. 23 (1) Kodeksu pracy, a mienie stanowiące dotychczasowe wyposażenie stanowisk pracy tych pracowników również przejął CAPZ w Łodzi. Powyższe zmiany skutkowały tym, że dyrektorem Domu Dziecka „Drużynowa” w Łodzi, Domu Dziecka „Schronienie-Lniana” w Łodzi oraz Domu Dziecka „Schronienie-Zbocze” w Łodzi został dyrektor CAPZ w Łodzi. Szczegółowe regulacje w tym zakresie dot. kontrolowanej Placówki określa Uchwała nr XXI/583/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 września 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie likwidacji centrów administracyjnych oraz utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej i nadania jej statutu oraz Uchwała nr XXI/586/25 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 24 września 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki budżetowej o nazwie Dom Dziecka „Schronienie-Zbocze” w Łodzi i nadania statutu.

Oględzinom poddano warunki lokalowe Placówki z których sporządzono protokół¹³ i wykonano dokumentację fotograficzną, stanowiącą materiał dowodowy (w aktach sprawy). Ustalono, że Placówka mieści się w budynku wolnostojącym, jednopiętrowym, podpiwniczonym i jest ogrodzona. Obiekt wyposażony został w system domofonowy oraz windę gastronomiczną, a w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci lub osób zatrudnionych, a także ochrony mienia zainstalowano monitoring wizyjny, uwzględniający postanowienia art.121b ustawy. W Placówce wyodrębniono przestrzeń mieszkalną dla dzieci, którą podzielono na 3 odrębne mieszkania zwane „zielonym”, „niebieskim”, „żółtym” oraz mieszkanie dla małoletnich matek z dziećmi. Każde z mieszkań wyposażono w apteczki pierwszej pomocy medycznej. W Placówce znajdowały się również pomieszczenia administracyjno - biurowe, pokoje specjalistów, pokój medyczny, gabinet lekarski, pokój wychowawców, pokój odwiedzin z toaletą, kuchnia, magazyny, pomieszczenie pracownika gospodarczego, łazienka dla pracowników medycznych. Podczas oględzin Placówki ustalono,

¹¹ Uchwała Nr XXI/583 - 587/25 21 Rady Miejskiej w Łodzi z 24.09.2025 r.

¹² 6 i 8 .10.2025 r.

¹³ Protokół oględzin obiektu z 25 sierpnia 2025 r. wraz z dokumentacją fotograficzną.

że w mieszkaniu „niebieskim” jeden z pokoi mieszkalnych przeznaczony był dla sześciorga małoletnich, co jest niezgodne z § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej¹⁴, który to przepis określa, że *placówka opiekuńczo-wychowawcza oraz regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna zapewnia dzieciom pokoje mieszkalne nie większe niż 5-osobowe, właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia*. Podczas oględzin zwrócono uwagę na sposób i miejsce przechowywania dokumentacji dotyczącej dzieci wymaganej przepisami rozporządzenia i ustawy. Ustalono, że przechowywano ją w miejscach do tego nieprzeznaczonych w niezamykanej, wolnostojącej szafie w łazience przeznaczonej dla personelu Placówki („mieszkanie niebieskie”), szafie odzieżowej dzieci w ciągu komunikacyjnym na parterze budynku („mieszkanie zielone”), niezamykanej szafie w meblościance w pomieszczeniu pełniącym funkcje jednocześnie bawialni oraz szatni („mieszkanie żółte”). Dokumenty dzieci zawierające dane osobowe i dane wrażliwe powinny być przechowywane w bezpiecznym miejscu (np. zamykana szafa, sejf), zapewniającym ochronę przed zniszczeniem, kradzieżą i nieuprawnionym dostępem. Ponadto, w łódzce znajdującej się w pokoju medycznym przeznaczonej do przechowywania produktów leczniczych przetrzymywano produkty spożywcze (ketchup, śmietanka do kawy, majonez), a dokumentacja medyczna małoletnich (np. skierowania na badania, wyniki badań, zalecenia lekarskie) znajdowała się na ogólnodostępnych, niezamykanych półkach. Ze względu na ujawnione podczas oględzin obiekty nieprawidłowości¹⁵ w kwestii przechowywania dokumentacji małoletnich, pismem z 7 października 2025 r. zwrócono się do Dyrektora Placówki z zapytaniem *czy zmieniono sposób przechowywania dokumentacji podopiecznych Placówki*. Dyrektor Placówki poinformował¹⁶, że dokumentacja znajduje się w zamykanej na klucz szafie pokoju wychowawców, który powstał pod koniec sierpnia 2025 r., a dostęp do niego mają jedynie wychowawcy. W celu potwierdzenia udzielonych wyjaśnień przez Dyrektora Placówki oraz ponownej weryfikacji nieprawidłowości zauważonych podczas oględzin obiektu¹⁷, w dniu 29 października 2025 r. dokonano ponownej wizytacji części pomieszczeń Placówki oraz miejsc przechowywania dokumentacji i leków. Wizytacji dokonano w obecności starszego - wychowawcy koordynatora (...) i ustalono, że ze

¹⁴ Dz.U. z 2025 r. poz. 395, dalej: rozporządzenie.

¹⁵ Protokół oględzin obiektu z 25 sierpnia 2025 r.

¹⁶ Pismo z 10 października 2025 r., znak: 681/09/2025.

¹⁷ Protokół oględzin obiektu z 25 sierpnia 2025 r.

względów bezpieczeństwa małoletnich założono dzwonek przy drzwiach wejściowych do „grupy żółtej”, dokumentację medyczną wychowanków zabezpieczono w zamykanej na klucz wiszącej szafce w pokoju medycznym, w lodówce przeznaczonej na produkty lecznicze nie przechowywano już art. spożywczych, dokumentacja wychowanków z „grupy zielonej” została przeniesiona do pokoju wychowawców jednakże w szafie, w której wcześniej przechowywano dokumentację małoletnich znajdowały się karty odzieżowe dzieci zawierające daty urodzenia oraz dokumentacja pracownicza w zakresie szkoleń, procedur wraz z imiennymi listami. Dokumentacja dzieci z „grupy niebieskiej” została przeniesiona do nowo utworzonego pokoju wychowawców, ale pomimo to kontrolujący zlokalizowali w szafie w łazience wychowawców dwa segregatory z dokumentacją dwojga małoletnich (karty pobytu dzieci); dokumentacja wychowanków zamieszkujących mieszkanie żółte została w pełni przeniesiona do szafy zamykanej na klucz w pokoju wychowawców; w grupie mieszkalnej „niebieskiej” nadal w jednym z pokoi, zamieszkiwało 6 małoletnich.

Według stanu na 25 sierpnia 2025 r. w Placówce umieszczonych było 32 dzieci w wieku od 6 miesiąca do 17 roku życia, a ich przyjęcie odnotowywano w ewidencji o jakiej mowa w § 17 ust. 5 rozporządzenia. Na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych w Placówce przebywało 15 małoletnich, pozostali przebywali na zorganizowanym wyjeździe kolonijnym. Z informacji przedłożonych przez Dyrektora Placówki wynikało, że w okresie kontrolowanym różne produkty lecznicze przyjmowało (...) (zlecone przez lekarza). Ze względu na duży odpływ małoletnich w okresie kontrolowanym, Dyrektora Placówki zapytano, czy faktycznie tylu wychowanków opuściło Placówkę. Kierujący potwierdził, że od stycznia 2025 r., 24 dzieci, (...) opuściło Placówkę. Ponadto, w (...). Wszyscy małoletni zostali zgłoszeni do podstawowej opieki zdrowotnej, a dzieci przyjmujące leki psychotropowe pozostawały pod opieką poradni zdrowia psychicznego. Leki psychotropowe przepisywane są dzieciom na wizytach stacjonarnych u lekarza psychiatry, które odbywają się w obecności dziecka. Po upływie dwóch tygodni od wizyty stacjonarnej, odbywa się kontakt telefoniczny z lekarzem w celu omówienia samopoczucia, reakcji na wdrożone leki oraz ewentualnych działań niepożądanych. Wizyty są stałe i systematyczne, odbywają się zazwyczaj co 3-4 miesiące według wskazań lekarza psychiatry. W przypadku pierwszorazowych wizyt, odbywają się one częściej, co miesiąc lub dwa. Dyrektor Placówki wyjaśnia, że wszystkie dzieci umieszczone w Placówce miały zapewniony dostęp do wsparcia psychologicznego udzielonego przez psychologa zatrudnionego w Placówce oraz wsparcia zewnętrznego.

W okresie objętym kontrolą pracę w Placówce świadczyło 26 wychowawców (w tym 3 wychowawców – koordynatorów), 4 opiekunów dziecięcych (4 etaty), 5 specjalistów (pracownik socjalny, pedagog, psycholog, terapeuta/rehabilitant – 4,5 etatu), pracownicy medyczni (2 ratowników medycznych, 2 pielęgniarki, 1 położna - łącznie 3,5 etatu), 3 pokojowe (2,5 etatu), obsługa Placówki (w tym robotnik gospodarczy, rzemieślnik/kucharz, dietetyk/magazynier, pomoc kuchenna, sprzątaczk/pomoc kuchenna – 5 etatów). Pracownicy Placówki w związku z zarządzeniem¹⁸ Dyrektora, zostali przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Szkolenie odbyło się 10, 12, 14 i 17 marca 2025 r. i przeprowadzone zostało przez Oddział Prewencji Straży Miejskiej w Łodzi. Udział wzięło 42 pracowników z 48. Brak obecności 6 pracowników w szkoleniu spowodowany był ich późniejszym zatrudnieniem. (...) na stanowisku ratownika medycznego w wymiarze pełnego etatu został zatrudniony 1 października 2024 r. na podstawie umowy o pracę na czas określony. Ww. otrzymał zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności i legitymował się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku ratownictwo medyczne. Informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym¹⁹, zweryfikowano po zatrudnieniu (...) tj. 18 października 2024 r., co jest niezgodne z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz art. 7b i 98 ust. 3 pkt 3a ustawy.

W odniesieniu do kwestii wprowadzenia wewnętrznej procedury podawania leków, Dyrektor Placówki wyjaśnił²⁰, że wdrożenie od 31 lipca 2025 r. *Procedury przygotowania lekarstw dla dzieci przebywających w Domu Dziecka Schronienie Zbocze przy ulicy Zbocze 2a²¹*, było niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletnich pacjentów oraz zachowania ciągłości realizacji zaleceń lekarskich. Zmiany te zostały wprowadzone w odpowiedzi na nagłą nieobecność personelu medycznego. Procedura w czterech punktach określa, że w przypadku nieobecności w pracy pielęgniarki lub ratownika medycznego leki dla dzieci przygotowuje upoważniony imiennie pracownik Placówki. Punkt 2 wymienia imiona i nazwiska osób do tego upoważnionych, natomiast pkt 3 i 4 procedury określa, że

¹⁸ Zarządzenie Nr 5/2025 z dnia 3 marca 2025 r. w sprawie obowiązującego szkolenia udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wychowankom przez pracowników zatrudnionych w wymienionych placówkach.

¹⁹ art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnymi ochronie małoletnich, Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 ze zm.

²⁰ Pismo z 22.10.2025 r., znak: 803/10/2025.

²¹ Dalej: procedura.

przygotowane przez upoważnionych pracowników leki podawane są dzieciom zgodnie z zaleceniem lekarza przez wychowawców będących na dyżurze, a fakt ten należy odnotować w książce sprawozdań dziennych. Ustalono, że do przygotowywania leków dzieciom zgodnie z zaleceniem lekarza oraz w przypadkach braku nieobecności w pracy pielęgniarki/ratownika medycznego, Dyrektor Placówki pismem z dnia 1 lipca 2025 r. upoważnił indywidualnie trzech pracowników Placówki (st. opiekuna dziecięcego, mł. wychowawcę oraz st. wychowawcę koordynatora). Udzielone upoważnienia obowiązują od 1 lipca 2025 r. do 31 października 2025 r.). Z procedurą przygotowywania leków zostali zapoznani²² wszyscy wychowawcy, 3 opiekunów dziecięcych, osoby zatrudnione na stanowisku pokojowych, dwie pielęgniarki i położna. Ze względu na usprawiedliwioną nieobecność z procedurą nie zostali zapoznani ratownicy medyczni (2 osoby) oraz jeden opiekun dziecięcy.

Mając na uwadze przyjmowane przez dzieci różnorodne leki oraz wydaną procedurę, pismem z 5 września 2025 r. skierowano zapytanie do Dyrektora Placówki, czy dla osób przygotowujących i podających leki zorganizował szkolenie w tym zakresie. Ww. wyjaśnił²³, że *zalecone przez lekarza leki są podawane dzieciom wg. zaleceń lekarza – analogicznie, jak czynią to rodzice w domach. Dodatkowo w Placówce ten fakt jest odnotowywany. Działalność placówki opiekuńczo-wychowawczej regulują przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Placówki opiekuńczo-wychowawcze nie są placówkami medycznymi. Żaden przepis regulacji prawnych obowiązujących w placówkach opiekuńczo - wychowawczych nie normuje kwestii podawania leków farmaceutycznych dzieciom w nich przebywających ani nie wymaga od dyrektora placówki, aby zatrudniał personel medyczny do podawania dzieciom leków zleconych przez lekarzy oraz aby organizował szkolenia dotyczące podawania leków. Dlatego dla pracowników zatrudnionych w placówce nie prowadzi się szkoleń dotyczących podawania leków.*

W związku z tym, że zakres kontroli wojewody uregulowany w art. 122a ustawy dotyczy m.in. przestrzegania standardów opieki i wychowania, o których mowa w przepisach ustawy i rozporządzenia, a kwestie bezpieczeństwa żywności, stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń, czy przechowywania i podawania leków nie należą do uprawnień kontrolnych inspektorów Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej ŁUW w Łodzi, tym bardziej, że przepisy

²² Imienne listy zapoznania z procedurą z 31 lipca 2025 r.

²³ Pismo z 12.09.2025 r., znak: 681/09/2025.

ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jej akty wykonawcze nie regulują wymogów w tym zakresie, w dniu 9 października 2025 r. skierowano pismo do Dyrektora Departamentu Demografii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy *osoby nieposiadające wykształcenia medycznego pracujące z dzieckiem, o których mowa w art. 98 ust. 1 ustawy, mogą przygotowywać i podawać leki dzieciom w Placówce oraz czy wdrożona procedura przygotowywania lekarstw dla dzieci przebywających w Domu Dziecka Schronienie Zbocze przy ulicy Zbocze 2a z 31 lipca 2025 r. jest dopuszczalna w placówce opiekuńczo - wychowawczej i powinna zostać wprowadzona przez kierującego Placówką?* W odpowiedzi²⁴ udzielonej 16 października 2025 r. Dyrektor przywołanego powyżej Departamentu poinformował, że podziela stanowisko wyrażone przez Dyrektora Departamentu Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia z 29 sierpnia 2025 r. znak: NKW.052.622.2025.2.AM, które zostało przekazane do wiadomości jednego z pracowników Placówki, sygnalizującemu²⁵ Ministerstwo Zdrowia o nieprawidłowościach zachodzących w Domu Dziecka Schronienie-Zbocze w Łodzi przy ul. Zbocze 2a. Za istotne oraz kluczowe – ze względu na zakres przedmiotowej kontroli – należy przywołanie, a nawet przytoczenie w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym udzielonych wyjaśnień przez Departament Nadzoru i Kontroli Ministerstwa Zdrowia. W piśmie ustalono, że *funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), która w art. 93 ust. 4 ust. 1 i 7 stanowi, iż placówka opiekuńczo-wychowawcza zapewnia dziecku m.in. całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Ustawa nie określa jednak kwestii podawania leków, czego domaga się Pan (...) żądając cyt.: „wydania jasnych wytycznych”. Niemniej zasadnym wydaje się stwierdzenie, iż podawanie leków dziecku z chorobą przewlekłą, bez względu na rodzaj schorzenia, jest elementem opieki nad nim, zaś leki zlecone przez lekarza dziecko przyjmuje pod nadzorem rodzica (opiekuna) albo też w przypadku małych dzieci są one im podawane. Przyjęcie odmiennej interpretacji, zgodnie z którą wyłącznie osoba wykonująca zawód medyczny może podawać leki osobom chorującym przewlekłe uniemożliwiałoby ich codzienne funkcjonowanie (jako osób niewymagających przecież hospitalizacji). Jak stanowi zaś art. 2 ww. ustawy,*

²⁴ znak: DD-I.053.180.2025.AM.

²⁵ 19.08.2025 r.

system pieczy zastępczej ma na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, co z kolei przemawia za tym, by przyjąć, że działania podejmowane przez wychowawców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powinny zapewniać kontynuację opieki sprawowanej przez rodziców, w tym realizację zaleceń lekarskich i podawanie leków zleconych przez lekarza. Szczegółowo kwestie te powinny być jednak uregulowane w regulaminie placówki i jej wewnętrznych procedurach (...).

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny oraz wyrażone stanowisko dwóch ministerstw²⁶ należy stwierdzić, że w kontrolowanym zakresie dot. podawania leków, Dyrektor Placówki opracował wewnętrzną procedurę z którą zapoznał pracowników.

W celu sprawdzenia sposobu zapewnienia całodobowej opieki nad dziećmi analizie poddano rozkład czasu pracy pracowników zatrudnionych w Placówce za okres od 1 stycznia 2025 r. do 24 sierpnia 2025 r. Ustalono, że *harmonogramy pracy wychowawców, opiekunek i salowych* były sporządzane odrębnie dla każdej z grup wychowawczych (tj.: zielonej, żółtej, niebieskiej). Analiza harmonogramów pracy wychowawców oraz opiekunek dziecięcych nie potwierdziła, aby w okresie objętym kontrolą wystąpiła konieczność *by (...) proszono o wsparcie w pełnieniu funkcji wychowawcy – szczególnie w przypadkach, gdy na zmianie znajdowała się tylko jedna osoba pełniąca ten obowiązek.* Weryfikacji poddano też harmonogramy pracy pracowników zatrudnionych na stanowisku ratownika medycznego, pielęgniarki i położnej. Ustalono, że w każdym dniu stycznia, marca i kwietnia 2025 r. w godzinach od 7⁰⁰ do 19⁰⁰ zapewniona była opieka pracownika medycznego a w godzinach nocnych osoby te niekiedy pełniły pojedyncze dyżury. W miesiącu lutym i maju 2025 r. zabezpieczono obsadę kadrową pracowników medycznych, jednak zdarzały się sytuacje, że dyżury pracowników medycznych były krótsze i trwały 10 godzin (7⁰⁰- 17⁰⁰). W dniu 1, 6, 12, 18, 19, 21 czerwca 2025 r. oraz 22, 24, 25, 26, 27, 29, 30 lipca 2025 r. w związku z usprawiedliwioną nieobecnością w pracy 2 ratowników medycznych, 1 pielęgniarki i 1 położnej, Placówka pozostawała bez zabezpieczenia osób wykonujących zawód medyczny. Biorąc pod uwagę, iż procedura przygotowania lekarstw dla dzieci przebywających w Domu Dziecka Schronienie Zbocze przy ulicy Zbocze 2a, obowiązywała dopiero od 31 lipca 2025 r., pismem z 7 października 2025 r. zwrócono się do Dyrektora Placówki o udzielenie informacji kto w miesiącu lutym i maju 2025 r. w porze

²⁶ MZ, MRPiPS.

wieczorowej w godzinach 17.00 - 19.00 podawał dzieciom leki zgodnie ze zleceniem lekarskim oraz kto był odpowiedzialny za przygotowanie i podanie leków dzieciom w poszczególnych dniach czerwca i lipca 2025 r., w których brak było zabezpieczenia pracownika medycznego, a procedury jeszcze nie wdrożono. Kierujący Placówką, wyjaśnił²⁷ że *przed objęciem stanowiska Dyrektora oraz przed wdrożeniem procedury przygotowywania lekarstw, leki szykował oraz podawał personel medyczny.*

Odnosząc się do zarzutu braku zapewnienia odpowiednich warunków do bezpiecznego przechowywania leków psychotropowych oraz innych produktów leczniczych wydawanych z przepisu lekarza ustalono, że kwestia ta w związku ze złożoną skargą była przedmiotem kontroli Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, przeprowadzonej 12 sierpnia 2025 r. Z udostępnionego protokołu kontroli Nr HDM/239/75/2025 wynika, że organ ten nie stwierdził nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego i technicznego pomieszczeń sanitarnych, pomieszczeń wychowanków, terenu Placówki oraz sposobu przechowywania leków. W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych zespół inspektorów ustalił, że wszystkie leki zawierające substancję czynną z grupy psychotropowych oraz dokumentację medyczną dzieci przechowywano poza zasięgiem dzieci w zamkniętej szafie w pokoju medycznym znajdującym się na parterze budynku Placówki. Klucz do tej szafy znajdował się w metalowej kasetce zabezpieczanej na kod dostępu, do której dostęp posiadali wyłącznie pracownicy upoważnieni przez Dyrektora Placówki. W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych tj. 25 sierpnia 2025 r. zamek do szafki z bieżącymi lekami psychotropowymi był niesprawny. Starszy wychowawca koordynator poinformował, iż *zamek uległ awarii w godzinach rannych w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych i obecnie podczas przeprowadzania oględzin Placówki był naprawiany*, co kontrolujący potwierdzają wykonaną dokumentacją fotograficzną włączoną do akt sprawy.

Weryfikacji poddano przyjętą w Placówce praktykę badania stanu trzeźwości osób odwiedzających dzieci za pomocą alkomatu. W ocenie osoby zgłaszającej, czynność ta była podejmowana bez podstawy prawnej oraz braku uprawnień w tym zakresie. Zmuszanie do przeprowadzenia badań trzeźwości osób trzecich miało stanowić dla zgłaszającego naruszenie kompetencji zawodowych i narażenie na odpowiedzialność prawną, w tym: ryzyko zarzutu przekroczenia uprawnień, odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych osoby badanej, ryzyko odpowiedzialności zawodowej w przypadku ewentualnych nieprawidłowości.

²⁷ Pismo z 10.10.2025 r., znak: 681/09/2025.

Zgłaszający wskazywał, że jeżeli zachodzi podejrzenie, że osoba odwiedzająca dziecko znajduje się pod wpływem alkoholu, właściwym postępowaniem jest: ograniczenie kontaktu tej osoby z dzieckiem, - niezwłoczne poinformowanie kierownika placówki, - wezwanie policji, która jako jedyny organ posiada prawne uprawnienia do przeprowadzenia badania alkomatem. Zespół inspektorów przeprowadzający kontrolę, pismem z 5 września 2025 r. zwrócił się do Dyrektora Placówki o wyjaśnienie stosowanej praktyki. Ww. potwierdził, że w stosunku do rodziców, co do których wychowawcy mają podejrzenie spożycia alkoholu są poddawani kontroli, której dokonuje pedagog, pracownik socjalny lub wychowawca. Dyrektor Placówki wyjaśnił ponadto, że *badanie alkomatem rodziców przez pracowników Placówki jest działaniem głównie prewencyjnym. Wynik z alkomatu nie jest dowodem na spożycie alkoholu, jest wskazówką, aby wezwać patrol policji celem stwierdzenia trzeźwości. Z przeprowadzonych badań nie jest prowadzony rejestr.* O wydanie²⁸ opinii prawnej w tym zakresie zwrócono się do koordynatora Oddziału Obsługi Prawnej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. Z przedstawionego²⁹ stanu prawnego wynika, że *placówka opiekuńczo-wychowawcza nie ma uprawnień do nakazania rodzicowi lub osobie odwiedzającej dziecka w takiej placówce poddania się badaniu na zawartość alkoholu. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności preambułę tej ustawy, celem nadrzędnym jest dobro dziecka. Cel ten realizowany jest między innymi przez placówki opiekuńczo-wychowawcze i przez jej pracowników. Dla pracowników jest to wręcz obowiązek wynikający z art. 160 § 1 i 2 kk³⁰, dlatego w świetle tego przepisu, pracownicy placówki opiekuńczo-wychowawczej mogą narażać dziecko na niebezpieczeństwo dopuszczając do spotkania dziecka z osobą będącą pod wpływem alkoholu. Żaden przepis nie zabrania dobrowolnego poddania się badaniu na zawartość alkoholu.* Wnioski z opinii prawnej pozwalają na sformułowanie stwierdzenia, że *w przypadku podejrzenia, że osoba odwiedzająca dziecko jest pod wpływem alkoholu, pracownicy placówki opiekuńczo-wychowawczej mogą zaproponować tej osobie dobrowolne poddanie się badaniu. Odmowa poddania się badaniu uprawnia pracowników do*

²⁸ Pismo z 1.10.2025 r.

²⁹ Opinia z 21.10.2025 r.

³⁰ § 1. Kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Jeżeli na sprawcy ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

zawiadomienia Policji i do czasowej odmowy kontaktu z dzieckiem, aż do momentu uzyskania wyniku badania przeprowadzonego przez Policję³¹.

Badając organizację planowych wizyt medycznych dzieci do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, na szczepienia ochronne i do poradni specjalistycznych ustalono, że czynność ta zgodnie z zakresem³² obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień należała do obowiązków ratownika medycznego. W pkt 5 dokumentu zapisano, że *ratownik medyczny przygotowuje dzieci do konsultacji oraz uczestniczy w konsultacjach specjalistycznych dzieci.* W piśmie kierowanym do Rzecznika Praw Dziecka nadawca zgłaszał, że *w praktyce codziennej często zdarza się, że w jednym czasie przypada równocześnie kilka wizyt planowych dzieci (...). Terminy te są narzucane przez placówki medyczne i nie podlegają przesunięciom według naszych możliwości organizacyjnych. Obowiązki związane z organizacją transportu, ustaleniem kto ma towarzyszyć dzieciom, oraz koordynacją kilku równoległych wyjazdów spadają nierzadko na mnie jako ratownika medycznego - mimo że nie leży to w zakresie moich obowiązków zawodowych. W praktyce oznacza to konieczność samodzielnego ustalania z wychowawcami, kto pojedzie z dziećmi, a niekiedy wręcz „proszenia” lub negocjowania z personelem, co prowadzi do chaosu organizacyjnego. Zdarzały się również sytuacje, w których wizyta nie doszła do skutku, ponieważ nie było osoby, która mogłaby z dzieckiem pojechać - albo osoby dostępne odmawiały udziału (...). Z wyjaśnień³³ Dyrektora Placówki wynika, że organizacją wizyt medycznych zajmował się personel medyczny, w tym ustalaniem terminów szczepień i wizyt w poradni POZ. Przyjętą normą w Placówce jest fakt, że wychowawca prowadzący umawia i uczestniczy z dzieckiem w wizytach stomatologicznych oraz psychiatrycznych, jak również towarzyszy wychowankowi podczas wizyt w poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Przejazd na wizyty lekarskie organizowano za pośrednictwem niepublicznego transportu w ramach podpisanej umowy według potrzeb. Dyrektor przyznał, że jeżeli wizyty dzieci jednego dnia powielały się, to był to błąd organizacyjny personelu medycznego. Kierującemu Placówką nie jest znany przypadek odmowy towarzyszenia pracownika Placówki podczas wizyt z dzieckiem. Od 21 sierpnia 2025 r. w celu lepszej organizacji pracy, wizyty lekarskie³⁴ podstawowej*

³¹ Opinia z 21.10.2025 r.

³² Z 1.10.2025 r.

³³ Pismo z 12.09.2025 r. znak 681/09/2025.

³⁴ Pismo z 9 października 2025 r., znak: 681/09/2025.

opieki zdrowotnej odbywają się na terenie Placówki w nowo utworzonym gabinecie lekarskim (wyjaśnienia³⁵ Dyrektora Placówki).

W odniesieniu do kwestii skanowania lub kserowania dokumentacji medycznej w celu przekazania jej innym pracownikom (np. kierownikowi, wychowawcom) lub instytucjom zewnętrznym, a także braku posiadania stosownego upoważnienia administratora danych, w tym do przetwarzania danych o stanie zdrowia, ustalono, że Wojewoda Łódzki nie jest organem, któremu powierzono kontrolę przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych. Organem właściwym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Na podstawie dokonanych ustaleń kontroli wydaje się **ocenę pozytywną z nieprawidłowościami**. Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie kompetencji należących do dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej odpowiadają Dyrektorzy Placówki Pani Izabella Kolečka oraz Pan Bartłomiej Kowalik.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zalecam:

1. Przestrzegać wymogu określonego w § 18 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia, który określa, że *placówka opiekuńczo-wychowawcza oraz regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna zapewnia dzieciom pokoje mieszkalne nie większe niż 5-osobowe, właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia.*
2. Informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawdzać i potwierdzać, zgodnie z przepisami zawartymi w art. 7b ust. 2 pkt 4 ustawy.
3. Dokumentację dot. dzieci i osób pełnoletnich przebywających w Placówce o jakiej mowa w § 17 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia przechowywać w miejscach do tego przeznaczonych z odpowiednim zabezpieczeniem.

Na podstawie § 14 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477), zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49 ze zm.). Zgodnie z art. 197d ustawy

³⁵ Pismo z 9 października 2025 r., znak: 681/09/2025.

kontrolowana jednostka, może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, o których mowa powyżej przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń. Zgodnie z art. 198 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 197d ust. 1 ustawy, podlega karze pieniężnej w wysokości od 1.000 zł do 15.000 zł. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden pozostawiono w aktach sprawy, drugi przekazano Dyrektorowi kontrolowanej jednostki.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Společnej

Zespół inspektorów:

Milena Herman
Inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny

Dominika Makosz
Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny